C/2025/3984

20.8.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 8 iulie 2025

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Franței

(C/2025/3984)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

Considerații generale

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica bugetară și pune accentul pe orientarea acesteia pe termen mediu, vizând totodată o punere în aplicare mai eficace și mai coerentă a normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([2]) care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu cel mult trei ani.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile; (ii) măsurile discreționare privind veniturile; (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii; (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune; (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune punerii în aplicare a acestora. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială și totodată impulsionează reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]) („Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind în același timp gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Franța a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(4) La 28 aprilie 2021, Franța a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Franței ([5]), care a fost modificată la 14 iulie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([6]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că Franța a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare aferente aceleiași reforme sau investiții.

(5) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Franței ([7]). Planul a fost prezentat în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2025-2029 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe șapte ani.

(6) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2025 al Franței. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2025, în care nu a identificat Franța ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([8]) la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

(7) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea, (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea. Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea

([3]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([5]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Franței (ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

([6]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 14 iulie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 13 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Franței (ST 11150/23; ST 11150/23).

([7]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Franței (JO C, C/2025/659, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/659/oj).

([8]) Recomandarea Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul de vedere al costurilor, favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(8) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților în materie de politici din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unei părți semnificative a provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(9) Recomandările din 2025 specifice fiecărei țări vizează provocările-cheie în materie de politică economică ce nu sunt abordate suficient prin măsurile incluse în planurile de redresare și reziliență, ținând seama de provocările relevante identificate în recomandările specifice fiecărei țări emise în perioada 2019-2024.

(10) La 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară din 2025 pentru Franța. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Franța în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și a făcut bilanțul implementării de către Franța a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Franța. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Franța în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

Evaluarea Raportului anual privind progresele înregistrate

(11) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pentru Franța: 0,8 % în 2025, 1,2 % în 2026, 1,2 % în 2027, 1,2 % în 2028 și 1,1 % în 2029, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la 2023 de 4,6 % în 2025, 5,8 % în 2026, 7,1 % în 2027, 8,4 % în 2028 și 9,5 % în 2029. În perioada 2025-2029, aceste rate maxime de creștere a cheltuielilor nete coincid cu traiectoria corectivă stabilită în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97, astfel cum a recomandat Consiliul la 21 ianuarie 2025 pentru a se pune capăt situației de deficit excesiv ([9]). La 30 aprilie 2025, Franța și-a prezentat Raportul anual privind progresele înregistrate ([10]), referitor la măsurile luate ca răspuns la recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv, a punerii în aplicare a setului de reforme și de investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare și a punerii în aplicare a reformelor și investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Franța cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(12) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat statelor membre să activeze în mod coordonat clauza derogatorie națională prevăzută în Pactul de stabilitate și de creștere pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025.

(13) Pe baza datelor validate de Eurostat ([11]), deficitul public al Franței a crescut de la 5,4 % din PIB în 2023 la 5,8 % în 2024, în timp ce datoria publică a crescut de la 109,8 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 113,0 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de

([9]) Recomandarea Consiliului în vederea încetării situației de deficit excesiv din Franța, ST 5033/1/25.
([10]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2025 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.
([11]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.

3,1 %. În Raportul anual privind progresele înregistrate din 2025, Franța estimează creșterea cheltuielilor nete în 2024 la 3,3 %. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară ([12]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost în mare măsură neutră în 2024.

(14) Potrivit Raportului anual privind progresele înregistrate, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare ale Franței estimează o creștere a PIB-ului real de 0,7 % în 2025 și de 1,2 % în 2026 ([13]), iar inflația IAPC este estimată la 1,4 % în 2025. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025, se estimează că PIB-ul real va crește cu 0,6 % în 2025 și cu 1,3 % în 2026, iar inflația IAPC se va situa la 0,9 % în 2025 și la 1,2 % în 2026.

(15) În Raportul anual privind progresele înregistrate, se preconizează că deficitul public va scădea la 5,4 % din PIB în 2025, dar se estimează o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 116,2 % până la sfârșitul anului 2025. Aceste evoluții corespund unei creșteri a cheltuielilor nete de 0,9 % în 2025. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează un deficit public de 5,6 % din PIB în 2025. Scăderea deficitului în 2025 reflectă în principal impactul măsurilor de creștere a veniturilor, estimat la aproximativ 0,5 % din PIB, împreună cu cel al măsurilor de reducere a cheltuielilor, în principal în ceea ce privește consumul public și transferurile sociale, în valoare de aproape 0,3 % din PIB. Acestea compensează și depășesc creșterea preconizată a cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și creșterea plăților dobânzilor pentru datoria publică. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 0,9 %. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi una contracționistă în 2025, de 0,9 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește și va atinge 116,0 % până la sfârșitul anului 2025. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă în principal previziunile privind valoarea foarte mare a deficitului primar.

(16) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi") acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 0,1 % din PIB, comparativ cu 0,1 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate prin granturi acordate prin Mecanismul de redresare și reziliență permit investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea fără a avea un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice a Franței.

(17) Cheltuielile publice pentru apărare în Franța au reprezentat 1,7 % din PIB în 2021, 1,8 % din PIB în 2022 și 1,8 % din PIB în 2023 ([14]). Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile pentru apărare vor fi de 1,9 % din PIB atât în 2024, cât și în 2025. Acest procent reprezintă o creștere de 0,2 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021.

(18) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile nete ale Franței vor crește cu 0,9 % în 2025 și, cumulat, cu 4,1 % în 2024 și 2025. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că creșterea cheltuielilor nete ale Franței în 2025 va depăși rata maximă de creștere recomandată stabilită prin traiectoria corectivă, ceea ce corespunde unei abateri ([15]) de 0,1 % din PIB în termeni anuali. Abaterea preconizată nu depășește pragul de 0,3 % din PIB prevăzut pentru abaterea anuală, dincolo de care ar exista o prezumție puternică că nu se iau măsuri eficace. Dacă se iau în considerare anii 2024 și 2025 împreună, se preconizează că rata de creștere cumulată a cheltuielilor nete va fi sub rata maximă de creștere recomandată. Prin urmare, procedura de deficit excesiv pentru Franța se suspendă. În același timp, Franța este invitată să fie pregătită să ia măsuri suplimentare pentru a se conforma traiectoriei corective. O evaluare mai completă va fi efectuată atunci când vor fi disponibile date privind rezultatul bugetar.

(19) În Raportul anual privind progresele înregistrate, se preconizează că deficitul public va scădea la 4,6 % din PIB în 2026, dar se estimează o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 117,6 % până la sfârșitul anului 2026. În Raportul anual privind progresele înregistrate se estimează că, după 2026, deficitul public va scădea treptat până la 4,1 % din PIB în 2027, la 3,4 % în 2028 și la 2,8 % în 2029. În schimb, se preconizează că, după 2026, ponderea datoriei publice în PIB va crește la 118,1 % din PIB în 2027, apoi va scădea treptat până la 117,8 % în 2028 și la 117,2 % în 2029. Pe baza măsurilor în materie de politici cunoscute la data la care acestea au fost făcute, previziunile

([12]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

([13]) În toți anii, creșterea PIB-ului prezentată în Raportul anual privind progresele înregistrate este ajustată sezonier și calendaristic.

([14]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor administrațiilor publice (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

([15]) Începând din 2026, aceste cifre vor apărea în contul de control stabilit la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Comisiei din primăvara anului 2025 estimează că deficitul public va fi de 5,7 % din PIB în 2026. Creșterea deficitului în 2026 reflectă în principal ipoteza menținerii politicilor actuale și creșterea plăților dobânzilor aferente datoriei publice. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 2,5 % în 2026. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi în mare măsură neutră în 2026. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 118,4 % până la sfârșitul anului 2026. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2026 reflectă în principal previziunile privind valoarea foarte mare a deficitului primar.

(20) Recomandarea de aprobare a planului bugetar-structural pe termen mediu al Franței identifică setul de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare și indică un calendar pentru punerea lor în aplicare. Printre acestea se numără măsurile existente și intensificate din planul de redresare și reziliență, cum ar fi consolidarea analizelor cheltuielilor, reforme pentru accelerarea producției de energie din surse regenerabile, o reformă a asigurărilor pentru șomaj și o creștere a cheltuielilor publice pentru cercetare, precum și reforme și investiții suplimentare, cum ar fi raționalizarea cheltuielilor fiscale și sociale, reforma reducerilor generale ale contribuțiilor la asigurările sociale, reforme menite să simplifice mediul de afaceri și să faciliteze decarbonizarea industriei. Ținând seama de informațiile furnizate de Franța în Raportul său anual privind progresele înregistrate, Comisia constată că reformele și investițiile care stau la baza unei prelungiri și care trebuiau realizate până la 30 aprilie 2025 au fost puse în aplicare, cu excepția reformei reducerilor generale ale contribuțiilor la asigurările sociale în raport cu salariul minim (SMIC), care a generat economii ușor mai mici decât cele asumate.

(21) Cheltuielile fiscale din Franța sunt numeroase și creează o sarcină bugetară grea. Se estimează că cele 467 de cheltuieli fiscale din proiectul de buget pentru 2024 s-au ridicat la 83,3 miliarde EUR (2,9 % din PIB), ceea ce reprezintă aproximativ un sfert din veniturile totale ale statului. Potrivit Curții de Conturi a Franței, costul bugetar final al cheltuielilor fiscale în 2024 implică un derapaj de 4,55 miliarde EUR față de costul estimat inițial, ceea ce prelungește în fapt tendința ascendentă în termeni reali înregistrată de acestea începând din 2013, în pofida numeroaselor încercări de a controla costul și numărul lor. În plus, costurile menționate nu includ cheltuielile fiscale legate de taxa pe valoarea adăugată transferată administrațiilor locale și administrațiilor de securitate socială. Cele mai mari cheltuieli fiscale, în funcție de impactul lor bugetar în legea bugetului pentru 2024, sunt creditul fiscal pentru cercetare (*crédit d'impôt en faveur de la recherche*, 7,9 miliarde EUR), creditul fiscal pentru angajații la domiciliu (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 6,7 miliarde EUR), indemnizația de 10 % pentru pensii și sistemele de pensii (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,8 miliarde EUR), scutirea sumelor plătite pentru participarea salariilor la profiturile întreprinderii, împărțirea câștigurilor de capital, planurile de economii pentru angajați și planurile de economii pentru pensii (2,8 miliarde EUR) și cota de 10 % pentru lucrările de îmbunătățire, transformare, amenajare și întreținere (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 2,2 miliarde EUR). În schimb, există numeroase cheltuieli fiscale care implică beneficii individuale limitate, creând în același timp o sarcină bugetară generală considerabilă, în timp ce, în alte cazuri, numărul beneficiarilor este necunoscut, ceea ce împiedică un control deplin al acestora. Cheltuielile fiscale reduc eficiența și transparența regimului fiscal francez, introduc un grad semnificativ de complexitate și, în sens mai larg, duc la o alocare mai puțin eficientă din cauza denaturărilor deciziilor individuale. Legea privind programarea multianuală a finanțelor publice pentru perioada 2023-2027, adoptată în noiembrie 2023, a introdus dispoziții specifice pentru a limita impactul bugetar al cheltuielilor fiscale, a controla numărul acestora și a le face mai eficiente, urmărind, în același timp, să îmbunătățească transparența comunicării cu parlamentul în procesul bugetar anual. Cu toate acestea, încercările anterioare au demonstrat un succes limitat în ceea ce privește reducerea complexității fiscale și a costurilor bugetare asociate cheltuielilor fiscale.

(22) Reprezentând 57,1 % din PIB în 2024, cheltuielile publice ale Franței au rămas printre cele mai ridicate din UE și cu 7,5 puncte procentuale peste media UE. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează o diferență similară în 2025 și 2026. Prin urmare, consolidarea fiscală în Franța necesită acțiuni decisive în ceea ce privește cheltuielile publice. Mecanismul de analiză a cheltuielilor adoptat prin legea bugetului pentru 2023, ca parte a planului de redresare și reziliență, are scopul de a efectua evaluări periodice pentru a identifica cheltuielile cele mai eficiente care favorizează creșterea, incluziunea socială și tranziția verde și cea digitală, sprijinind totodată consolidarea bugetară prin realizarea de economii de cheltuieli în cazurile în care sunt detectate ineficiențe. Ca parte a planului său bugetar-structural pe termen mediu și pentru a susține o prelungire a perioadei de ajustare bugetară, Franța s-a angajat să pună în aplicare o serie de măsuri care să abordeze această provocare. Potrivit Raportului anual al Franței privind progresele înregistrate, analizele cheltuielilor efectuate în 2024 au identificat și au generat economii estimate la 4,3 miliarde EUR în legea bugetului pentru 2025, ceea ce ar implica un progres substanțial în direcția atingerii obiectivului din planul bugetar-structural pe termen mediu al Franței de a realiza economii permanente cumulate în valoare de 8 miliarde EUR în perioada 2025-2027. În viitor, consolidarea fiscală ar beneficia de pe urma integrării regulate suplimentare în viitoarea planificare bugetară anuală și multianuală a obiectivelor cuantificate de economisire a cheltuielilor stabilite în analizele cheltuielilor.

Principalele provocări legate de politici

(23) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se finalizeze punerea în aplicare efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a se stimula competitivitatea pe termen lung a Franței prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se, în același timp, echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență pentru implementarea cu succes a acestuia.

(24) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ) și a Fondului social european Plus (FSE+), s-a accelerat în Franța. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. Franța ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, Franța se confruntă în continuare cu provocări, inclusiv cu necesitatea de a valorifica mai bine oportunitățile industriale oferite de tranziția verde și cea digitală, cu provocări legate de locuințe, în special în cartierele defavorizate din zonele urbane, și cu necesitatea de a îmbunătăți accesul la apă curată și la salubritate, în special în regiunile ultraperiferice, îndeosebi în Mayotte. În plus, pentru a spori reziliența socială, trebuie să se acorde o atenție deosebită investițiilor în perfecționare și recalificare pentru a răspunde nevoilor pieței forței de muncă, punând accentul pe grupurile cele mai defavorizate și consolidând măsurile de combatere a sărăciei și de incluziune socială, cu o atenție deosebită acordată copiilor. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Franța trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, să revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025 ([16]) prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

(25) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. Franța ar putea utiliza în mod optim aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

(26) Pe lângă provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Franța ar trebui să abordeze efectiv provocările restante legate de sarcina administrativă și de reglementare, de intensitatea cercetării și dezvoltării, de eficacitatea colaborării dintre întreprinderi și mediul academic, de digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), de decarbonizarea transporturilor și a clădirilor, de introducerea surselor regenerabile de energie și a investițiilor conexe în rețeaua de energie electrică și în stocare, de deficitul de competențe, de sistemul de învățământ, de profesia de cadru didactic și de sărăcia în rândul copiilor.

(27) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE, cele naționale și cele locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % în general și cu cel puțin 35 % pentru IMM-uri, și a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test de rezistență sistematic pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Pentru a se ridica la înălțimea acestui obiectiv ambițios, Franța trebuie să ia, la rândul său, măsuri suplimentare. Nu mai puțin de 84 % dintre întreprinderi consideră complexitatea procedurilor administrative ca fiind o problemă pentru întreprinderea lor

([16]) Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

atunci când desfășoară activități economice în Franța ([17]). Franța a adoptat mai multe reforme menite să reducă sarcina administrativă ([18]) și să accelereze acțiunile publice ([19]). Aceste eforturi au putut contribui la o reducere a percepției potrivit căreia reglementările comerciale reprezintă o barieră pe termen lung în calea investițiilor, astfel cum indică scăderea numărului de întreprinderi care consideră reglementările un obstacol major (de la 25 % în 2019 și 22 % în 2020 la 19,7 % în 2024). În plus, Franța și-a îmbunătățit situația față de media UE începând din 2019 ([20]). Ca parte a planului său bugetar-structural pe termen mediu și pentru a susține o prelungire a perioadei de ajustare bugetară, Franța s-a angajat să pună în aplicare o serie de reforme care să abordeze această provocare. Cu toate acestea, sunt necesare măsuri suplimentare pentru a aborda pe deplin provocarea reprezentată de sarcina administrativă și de reglementare. Potrivit evaluării Comisiei ([21]) și indicatorilor OCDE din 2023 privind reglementarea pieței produselor, în ceea ce privește comerțul cu amănuntul și serviciile pentru întreprinderi, multe dintre acestea fiind profesii reglementate, restricțiile legale rămân mai ridicate în Franța în comparație cu alte state membre. Redefinirea cerințelor privind accesul la activitățile de servicii și exercitarea acestora ar stimula inovarea, concurența și mobilitatea profesională, având un impact economic global pozitiv ([22]). Relaxarea restricțiilor privind comerțul cu amănuntul – cum ar fi cerințele de înregistrare, autorizațiile și constrângerile operaționale, inclusiv în ceea ce privește vânzările – ar putea contribui la îmbunătățirea operațiunilor comerciale și ar putea aduce beneficii consumatorilor prin prețuri competitive și o gamă mai largă de produse.

Sistemul general de acordare a licențelor și de autorizare, deși mai puțin împovărător decât media UE, ar putea fi îmbunătățit în continuare prin adoptarea de practici, inclusiv prin revizuiri periodice ale autorizațiilor și licențelor pentru a evalua necesitatea acestora.

(28) Deși are cea mai mare pondere a sprijinului public pentru cercetare și dezvoltare în întreprinderi ([23]) din UE (de peste două ori mai mare decât media UE atât pentru sprijinul public total, cât și pentru componenta sa de stimulente fiscale), intensitatea cercetării și dezvoltării în întreprinderi stagnează în Franța și a rămas ușor sub media UE în 2023. În particular, există un credit fiscal costisitor pentru cercetare (7,9 miliarde EUR în 2024), deși evaluările efectuate au evidențiat deficiențe majore ([24]). În mod notabil, evaluarea efectuată în 2021 de Comisia Națională pentru Evaluarea Politicilor de Inovare a indicat că această schemă de sprijin nu a avut efecte semnificative asupra întreprinderilor mai mari, în pofida faptului că jumătate din sprijin a fost transferat către acestea. Astfel cum a recomandat Inspectoratul General al Finanțelor (*Inspection Générale des Finances*) în martie 2024 ([25]), în legea bugetului pentru 2025, schema de credit fiscal pentru cercetare a fost reorientată într-o oarecare măsură către cheltuielile de cercetare și dezvoltare, și anume prin excluderea din baza de cheltuieli eligibile a cheltuielilor legate de veghea tehnologică și de proprietatea intelectuală.

De asemenea, a fost întreruptă dublarea bazei de impozitare pentru angajarea de cercetători postdoctorali în cadrul schemei. Deși aceste măsuri ar trebui să conducă la unele economii ([26]) (estimate la 5 % din cheltuielile fiscale anuale ale acestui credit fiscal), nu se preconizează că ele vor îmbunătăți în mod semnificativ rezultatele cercetării și dezvoltării întreprinderilor, deoarece modifică doar marginal domeniul de aplicare al schemei. Alocarea unei părți mai mari din ajutor IMM-urilor, întreprinderilor cu capitalizare medie și întreprinderilor nou-înființate inovatoare și facilitarea adoptării de către acestea a schemei ([27]) ar putea stimula eforturile de cercetare și dezvoltare, deoarece

([17]) „Atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE", Raportul Eurobarometru Flash (aprilie 2024).
([18]) Legea din 22 mai 2019 privind creșterea și transformarea întreprinderilor (Pacte).
([19]) Legea din 7 decembrie 2020 privind accelerarea și simplificarea acțiunii publice (ASAP).
([20]) Banca Europeană de Investiții, EIB Investment Survey 2024 (Sondajul BEI privind investițiile pentru 2024). Pentru UE, se calculează media aritmetică.
([21]) Comisia Europeană, Indicatorul privind gradul de restricționare a comerțului cu amănuntul (actualizare din 2022), 2024.
([22]) Viitoarea evaluare de către autoritatea franceză de concurență a reformelor legate de condițiile de stabilire și de tarifele profesiilor juridice reglementate este preconizată pentru vara anului 2025.
([23]) Sprijinul public al Franței pentru cercetare și dezvoltare în întreprinderi a fost de 0,45 % din PIB în 2021, comparativ cu media UE de 0,2 %. În 2021, stimulentele fiscale pentru cercetare și dezvoltare au reprezentat venituri la care se renunță de 0,28 % din PIB în Franța, comparativ cu media UE de 0,1 %. În Franța, intensitatea cercetării și dezvoltării în întreprinderi a fost de 1,44 % în 2023 (la același nivel ca în 2012), sub media UE (1,49 %).
([24]) OCDE (2020), *„How effective are R&D tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD project* New evidence from the OECD microBeRD project", Directorate for Science, Technology and Innovation Policy Note, OECD, Paris.
Conseil d'analyse économique (2022), Focus Nº090-2022 „Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche", Philippe Aghion, Nicolas Chanut și Xavier Jaravel.
([25]) Inspectoratul General al Finanțelor. Analiza cheltuielilor: sprijin pentru întreprinderi, martie 2024, document disponibil la adresa: https://www.igf.finances.gouv.fr/files/live/sites/igf/files/contributed/Rapports%20de%20mission/2024/2023-M-105-03%20Rapport%20Aides%20aux%20entreprises.pdf.
([26]) Economiile sunt estimate la 5 % [Raportul general nr. 144 (2024-2025), volumul II, broșura 1, depus la 21 noiembrie 2024, disponibil la adresa: Projet de loi de finances pour 2025: Les conditions générales de l'équilibre financier (article liminaire et première partie de la loi de finances) - Sénat).
([27]) Lignau (DGE, 2024) a raportat că, dintre întreprinderile nou-înființate create începând din 2016, doar 44 % au beneficiat de schema de credit fiscal pentru cercetare în perioada 2017-2021, deși au utilizat-o mai mult decât alte scheme, cum ar fi statutul de nouă întreprindere inovatoare sau creditul fiscal pentru inovare.

întreprinderile respective sunt mai limitate din punct de vedere financiar. Alte măsuri existente de sprijinire a inovării includ, în special, creditul fiscal pentru inovare și statutul de „nouă întreprindere inovatoare” (*Jeunes Entreprises Innovantes*), care oferă beneficii sociale și fiscale întreprinderilor nou-înființate care îndeplinesc anumite criterii privind intensitatea cercetării și dezvoltării și creșterea. Aceste măsuri sunt mai bine direcționate către IMM-uri, dar au un buget mult mai mic (aproximativ 332 de milioane EUR pentru creditul fiscal pentru inovare și 314 milioane EUR pentru cheltuielile fiscale și sociale în beneficiul întreprinderilor inovatoare tinere ([28]) în 2024). Beneficiile care decurg din accesul la aceste măsuri mai bine direcționate au fost reduse mai mult în raport cu dimensiunea lor decât creditul fiscal pentru cercetare, în conformitate cu modificările introduse prin legea bugetului pentru 2025 și prin Legea privind finanțarea securității sociale pentru 2025.

(29) Legăturile mai strânse dintre știință și întreprinderi, în special prin intermediul sistemelor de transfer de cunoștințe și de tehnologie, sunt esențiale pentru a genera inovare. Cu toate acestea, complexitatea ecosistemului francez de transfer de tehnologie și de valorificare a cercetării reprezintă, astfel cum s-a subliniat în raportul de evaluare din 2019 privind programul „Investiții pentru viitor”, un obstacol semnificativ. Franța obține un punctaj mult sub media UE pentru cercetarea și dezvoltarea din sectorul public finanțate de întreprinderi, situație care nu s-a îmbunătățit din 2019. Segmentarea puternică a ecosistemului și performanța sub nivelul optim a actorilor-cheie, cum sunt societățile de accelerare a transferului de tehnologie (*Sociétés d'accélération du transfert de technologies*, SATT), institutele de cercetare tehnologică (*Instituts de Recherche Technologique*) și institutele spitalicești universitare (*Instituts Hopitalo-Universitaires*) sunt domenii care generează îngrijorare ([29]). Totuși, din 2019 nu a fost efectuată nicio reformă majoră a modelului SATT. Mai recent, în 2023, a fost introdusă inițiativa privind centrele universitare de inovare (*pôles universitaires d'innovation*), pentru a consolida ecosistemele locale de inovare, pe baza organizațiilor și a schemelor existente. Pentru a îmbunătăți rezultatele inovării, trebuie sporită eficacitatea ecosistemului de transfer de cunoștințe și de tehnologie. Acest lucru poate fi realizat prin vizarea unor rezultate concrete, cum ar fi o creștere considerabilă a numărului de cereri de brevete, a protecției proprietății intelectuale și a numărului de întreprinderi înființate. Simplificarea ecosistemului, de exemplu prin raționalizarea rolurilor entităților existente sau prin stimularea colaborării între acestea, ar putea conduce, de asemenea, la rezultate mai bune.

(30) Deși integrarea tehnologiilor digitale ar trebui să permită întreprinderilor să își îmbunătățească produsele și serviciile și să stimuleze competitivitatea, IMM-urile franceze continuă să rămână în urmă în ceea ce privește digitalizarea, doar 68,5 % dintre acestea atingând un nivel de bază de intensitate digitală în 2024, sub media UE de 72,9 %. Acest decalaj este semnificativ și din perspectiva obiectivului deceniului digital al UE de 90 % până în 2030. De exemplu, ponderea IMM-urilor franceze care efectuează vânzări electronice este mai mică decât media UE (17,6 % și, respectiv, 23,1 %), ceea ce contrastează cu ponderea semnificativ mai mare a consumatorilor francezi care achiziționează bunuri sau servicii online, în toate grupele de vârstă, în comparație cu media UE. În plus, adoptarea tehnologiilor digitale avansate, cum ar fi inteligența artificială (IA) și serviciile de cloud în rândul întreprinderilor franceze, în special al IMM-urilor, se situează sub media UE. Obiectivul UE ca 75 % dintre întreprinderi să utilizeze servicii de cloud, să efectueze analize ale volumelor mari de date sau să utilizeze IA pare a fi departe de a fi atins, având în vedere ratele actuale de adoptare. În septembrie 2018, Franța a pus în aplicare planul de transformare digitală axat pe industrie, care cuprinde măsuri până în 2023 și se ridică la 1,3 miliarde EUR, incluzând o subvenție pentru adoptarea de noi tehnologii digitale avansate de către IMM-urile industriale și întreprinderile cu capitalizare medie finanțate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență al UE ([30]). În 2018, Franța și-a adoptat strategia națională privind IA. În paralel, France Num, principala inițiativă publică pentru transformarea digitală a IMM-urilor, a fost creată în 2018 și, de atunci încoace, a fost consolidată. Aceasta oferă metode de diagnosticare și formare și enumeră o rețea de parteneri dispuși să sprijine întreprinderile în eforturile lor de digitalizare.

Totuși, rolul său de simplu intermediar – conectând întreprinderile cu furnizorii de soluții digitale și acționând ca centru de documentare – îi limitează capacitatea de a avea un impact direct asupra digitalizării IMM-urilor. În plus, existența a peste 100 de ajutoare financiare teritoriale diferite, cu criterii de eligibilitate diferite și cu multitudinea de autorități relevante, complică situația pentru IMM-urile care solicită sprijin ([31]). Îmbunătățirea în continuare a eficacității sprijinului public pentru digitalizare este justificată. Ar fi benefic să se raționalizeze schemele de sprijin disponibile și să se alinieze mai bine tipul de sprijin la nevoile întreprinderilor, favorizând în același timp tehnologiile

([28]) Proiectul de lege privind finanțarea din 2024: rapoarte legislative privind cercetarea și învățământul superior. Raportul general nr. 128 (2023-2024), volumul III, anexa 24, depus la 23 noiembrie 2023, disponibil la adresa: Projet de loi de finances pour 2024: Recherche et enseignement supérieur - Sénat.
A se vedea și „Starea învățământului superior, a cercetării și a inovării în Franța 2024”, nr. 17, iunie 2024, tema nr. 23, document disponibil la adresa: Les jeunes entreprises innovantes - état de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et de l'Innovation en France n°17.

([29]) Comitetul de monitorizare a investițiilor pentru viitor. Evaluarea primului val al viitorului program de investiții (PIA, 2009-2019), noiembrie 2019, document disponibil la adresa: *Le PIA, un outil à préserver, une ambition à refonder*.

([30]) Direction Générale des Entreprises (2024). *La numérisation des entreprises industrielles en France: un soutien à la demande et à l'offre de solutions technologiques*. Les Thémas de la DGE n°24. noiembrie, pagina 8.

([31]) Senatul, sesiunea extraordinară 2018-2019, raport de informare elaborat în numele delegației întreprinderilor privind sprijinul pentru tranziția digitală a IMM-urilor intitulat „Cum poate Franța să recupereze decalajul?”, autor dna Pascale Gruny (senator), disponibil la adresa: Projet de loi de finances pour 2021: Économie - Sénat.

cele mai în măsură să stimuleze creșterea productivității ([32]), cum este inteligența artificială. În plus, introducerea unui rating de calitate pentru furnizorii de soluții digitale enumerați în rețeaua France Num, eventual pe baza feedbackului din partea utilizatorilor, ar putea ajuta IMM-urile să ia decizii în cunoștință de cauză.

(31) Mixul energetic al Franței rămâne în mare măsură decarbonizat datorită producției sale de energie nucleară. Exceptând perioada pandemiei de COVID-19, în care emisiile de gaze cu efect de seră (GES) au scăzut în mod artificial, Franța și-a redus în mod constant emisiile brute de GES cu peste 3 % pe an începând din 2019. Această tendință descendentă a permis țării să își îndeplinească al doilea buget de carbon (2019-2023), prevăzut în cea de a doua strategie națională privind emisiile scăzute de dioxid de carbon, care vizează realizarea unei reduceri de 40 % până în 2030 (comparativ cu 1990). Între 2022 și 2023, Franța chiar și-a accelerat eforturile de decarbonizare, atingând o scădere cu 5,8 % a emisiilor brute. Totuși, această dinamică a încetinit semnificativ în 2024: potrivit estimărilor Citepa ([33]), emisiile au scăzut cu 1,8 %, ajungând la 366 Mt echivalent CO_2, cu mult sub scăderea anuală necesară pentru atingerea obiectivului său ambițios în materie de climă. Pentru a rămâne aliniată la următorul buget al carbonului (2024-2028) din cadrul celei de a treia strategii privind emisiile scăzute de dioxid de carbon (SNBC-3), care sprijină obiectivul Franței pentru 2030 de a reduce la jumătate emisiile brute de GES, Franța trebuie să își reducă emisiile cu 5 % anual până în 2030.

Deși sectorul energetic și industria își mențin traiectoria de reducere a emisiilor, sectorul transporturilor și al construcțiilor necesită eforturi suplimentare pentru a îndeplini cel de al treilea buget de carbon din cadrul SNBC-3. Transporturile rămân principala sursă de emisii de GES ([34]) în Franța și reprezintă singurul sector ale cărui emisii au crescut între 1990 și 2023. În 2024, potrivit celor mai recente estimări ale Citepa, emisiile de GES din sectorul transporturilor au scăzut cu mai puțin de 1 % față de 2023. Accelerarea decarbonizării transportului rutier, în special, care reprezintă o parte foarte importantă din totalul emisiilor generate de transporturi ([35]), este esențială pentru îndeplinirea obiectivelor de reducere a emisiilor, atât pentru transportul de călători, cât și pentru transportul de mărfuri. Sunt necesare stimulente și scheme de sprijin adecvate, împreună cu implementarea infrastructurii necesare, astfel încât ponderea vehiculelor cu emisii zero să continue să crească într-un ritm accelerat, cu un accent special pe utilizatorii de transport vulnerabili ([36]) și pe vehiculele grele. În Franța, transportul de mărfuri rămâne în mare măsură bazat pe transportul rutier (85 %), transportul feroviar și transportul pe căile navigabile interioare reprezentând doar 10 % și, respectiv, 2 %, sub mediile UE ([37]). Pentru a sprijini un transfer modal de la transportul rutier la cel feroviar și pe căile navigabile interioare, Franța trebuie să finalizeze rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) pentru a spori capacitatea și densitatea rețelei. Accelerarea implementării Sistemului european de management al traficului feroviar, care funcționează în prezent pe doar 10 % din rețeaua sa centrală TEN-T ([38]), ar îmbunătăți și interoperabilitatea, eficiența și siguranța sistemului feroviar al UE. Căile navigabile interioare oferă, de asemenea, un potențial ridicat de decarbonizare și ar putea fi exploatate mai mult prin îmbunătățirea interoperabilității serviciilor de informații fluviale, a disponibilității datelor și a densității terminalelor.

(32) Consumul final de energie al sectorului rezidențial stagnează din 2015, iar emisiile de GES ale clădirilor rezidențiale și terțiare au scăzut cu 1,1 % doar în 2024 comparativ cu 2023, conform celor mai recente estimări (realizate de Citepa). Franța se confruntă cu întârzieri față de planurile naționale în ceea ce privește ritmul renovării energetice a clădirilor și al înlocuirii cazanelor pe petrol și gaz cu soluții mai curate, cum ar fi pompele de căldură ([39]). Franța trebuie să își intensifice eforturile de eliminare a decalajului pentru a realiza o contribuție semnificativă la obiectivul său de reducere a consumului de energie al clădirilor până în 2030, în conformitate cu SNBC-3. Pentru a sprijini cererea de renovare energetică, ar fi benefic atât să se raționalizeze schemele naționale, cât și să se stabilizeze finanțarea acestora, inclusiv prin mobilizarea finanțării private, acordând o atenție deosebită celor mai vulnerabile gospodării și renovărilor aprofundate.

([32]) Rapport CNP (2025) | Un monde en mutation – Productivité, compétitivité et transition numérique, page 188.
([33]) Citepa (*Centre Interprofessionnel Technique d'Études de la Pollution Atmosphérique*) este organizația franceză mandatată să realizeze inventarele naționale de gaze cu efect de seră și de poluare atmosferică prezentate ONU și UE.
([34]) Reprezentând 34 % din totalul emisiilor (cu excepția buncherajului internațional, cum ar fi aviația și transportul maritim internațional).
([35]) În 2023, acesta a reprezentat 94 % din emisiile sectorului transporturilor, exceptând buncherajul internațional, cum ar fi aviația și transportul maritim internațional (Livre | Chiffres clés du climat 2024, pagina 56).
([36]) Astfel cum sunt definiți în Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a Fondului social pentru climă și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1060, și anume utilizatorii de transport care cheltuiesc o parte mai mare a venitului lor pentru energie și transporturi, care, în anumite regiuni, nu au acces la soluții alternative de mobilitate și transport la prețuri accesibile și care ar putea să nu dispună de capacitatea financiară necesară pentru a investi în reducerea consumului de combustibili fosili.
([37]) În UE, transportul feroviar de marfă a reprezentat 16,6 %, iar transportul pe căi navigabile interioare 4,9 % în 2022.
([38]) În schimb, de exemplu, Belgia (79 %) și Spania (27 %).
([39]) Astfel cum a subliniat Secretariatul General pentru Planificare Ecologică (SGPE) în decembrie 2024 (Les Rencontres avec les partenaires du SGPE, decembre 2024, pagina 11).

(33) În 2023, Franța se situa încă sub obiectivul său obligatoriu pentru 2020 privind energia din surse regenerabile ([40]). Ca parte a planului său bugetar-structural pe termen mediu și pentru a susține o prelungire a perioadei de ajustare bugetară, Franța s-a angajat să pună în aplicare o reformă care să abordeze această provocare. Totuși, angajamentele relevante nu ar răspunde pe deplin acestui aspect. În special, deși anterior Franța stabilise un obiectiv privind energia din surse regenerabile pentru 2030 în Legea energiei și climei din 2019, în prezent îi lipsește un angajament ferm actualizat de a respecta obiectivele actuale ale UE pentru 2030. Împreună cu întârzierile în punerea în aplicare a noilor norme privind autorizarea, această situație creează incertitudine pentru investitori. În schimb, furnizarea unei astfel de certitudini ar atrage noi investiții, ar stimula crearea de locuri de muncă la nivel local și ar încuraja producția de tehnologii verzi, ceea ce ar contribui la prosperitatea pieței franceze. Franța trebuie să accelereze procesul de acordare a autorizațiilor și să adopte mai multe acte de punere în aplicare în temeiul Legii franceze privind accelerarea energiei din surse regenerabile. Procesul de desemnare a „zonelor pretabile accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile" este lent: la aproximativ doi ani de la adoptarea sa (până în iulie 2024), doar 34 % dintre municipalități desemnaseră „zone pretabile accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile". Asigurarea unui personal adecvat pentru administrațiile care autorizează ar putea accelera acest proces. În plus, este încă nevoie de termene clare și mai scurte pentru proiectele din afara „zonelor pretabile accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile", precum și de introducerea unor ghișee unice pentru autorizarea energiei din surse regenerabile.

(34) Reducerea tot mai mare a surselor regenerabile de energie și apariția unor prețuri negative în 2023 și 2024 indică existența unor constrângeri asupra rețelelor de energie electrică și nevoia tot mai mare de flexibilitate a cererii și capacități de stocare ([41]), inclusiv de stocare termică. Implementarea în continuare a unor astfel de soluții de flexibilitate este necesară pentru a integra în rețea volume crescute de energie din surse regenerabile și pentru a asigura securitatea aprovizionării cu energie. Operatorii de sisteme de energie electrică RTE și Enedis au anunțat recent planuri majore de investiții pentru dezvoltarea rețelei în următorii 15 ani ([42]). Cu toate acestea, planul RTE este încă în etapa de consultare. În ultimii ani, Franța a comandat proiecte de interconectare cu Italia (Savoia-Piemonte), iar altele sunt planificate în următorii ani, cum ar fi proiectele Interconectorul celtic și Golful Biscaya. Finalizarea și punerea în aplicare în timp util a acestor planuri de investiții ar facilita investițiile în sursele regenerabile de energie și ar accelera decarbonizarea. De asemenea, este esențial ca planificarea pe termen lung să țină seama de interconexiunile cu țările învecinate, în special cu Peninsula Iberică, pentru a stimula integrarea pieței UE. În 2024, nivelul de interconectare electrică transfrontalieră a Franței a fost sub obiectivul UE de 15 % ([43]) pentru 2030.

(35) Deși ponderea întreprinderilor care raportează dificultăți de recrutare a scăzut în 2024 și în primul trimestru al anului 2025, odată cu încetinirea economiei, profilul inadecvat al candidaților rămâne unul dintre cele două obstacole principale în calea recrutării, alături de deficitul de forță de muncă, potrivit unui sondaj recent, în special în sectoarele-cheie, precum sectorul autovehiculelor, al construcțiilor și al îngrijirii ([44]). Franța a investit semnificativ în perfecționarea și recalificarea lucrătorilor, cu sprijinul Mecanismului de redresare și reziliență, ceea ce a dus la o ușoară creștere a numărului de adulți care participă la cursuri de formare (49,2 % în 2022, față de 48,4 % în 2016). Totuși, aceste programe nu au reușit întotdeauna să sporească participarea persoanelor slab calificate și a lucrătorilor vârstnici. De asemenea, aceste programe au avut un impact limitat asupra participării la formare pentru sectoarele prioritare (TIC, sănătate, construcții, tranziția verde). Evaluarea investițiilor anterioare și recente, cum ar fi Planul de investiții în competențe (*plan d'investissement dans les compétences*), subliniază că doar 25 % din oferta de formări vizează un sector prioritar, în timp ce 20 % din oferta de formări vizează profesii în care se înregistrează un deficit de competențe. De asemenea, doar aproximativ 25 % dintre adulții slab calificați au participat la activități de învățare în 2022.

(36) În pofida cheltuielilor publice ridicate pentru educație, sistemul de învățământ francez a înregistrat recent o scădere semnificativă a performanței, marcată și de impactul semnificativ al mediului socioeconomic din care provin elevii. Elevii francezi de la nivel primar și secundar au performanțe insuficiente la matematică și științe în comparație cu colegii lor din UE ([45]), iar ponderea elevilor în vârstă de 15 ani cu rezultate slabe a crescut semnificativ față de 2018 la matematică, lectură și științe ([46]), în timp ce ponderea elevilor foarte performanți a scăzut. Franța înregistrează, de asemenea, unele dintre cele mai mari decalaje socioeconomice din UE. Îmbunătățirea performanței elevilor în ceea ce privește competențele de bază este un element crucial, începând de la o vârstă fragedă. Deși primele evaluări arată că

([40]) În 2023, cu o pondere de 22,3 % a energiei din surse regenerabile în consumul său final brut de energie, Franța se situa în continuare sub obiectivul său obligatoriu pentru 2020 privind energia din surse regenerabile, de 23 %.
([41]) Bilan électrique 2024 | RTE.
([42]) RTE présente les grandes orientations de sa stratégie de transformation du réseau de transport d'électricité à l'horizon 2040 | RTE.
([43]) Definită drept capacitatea de import față de capacitatea de producție instalată dintr-un stat membru.
([44]) France Travail - Enquête besoin en main-d'œuvre 2025.
([45]) Sondajul din 2023 *Trends in International Mathematics and Science Study* (TIMSS).
([46]) Conform sondajului din 2022 al Programului pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA), 28,8 % dintre tinerii în vârstă de 15 ani au avut rezultate insuficiente la matematică în Franța față de 29,5 % în UE, 26,9 % la lectură față de 26,2 % în UE și 23,8 % la științe față de 24,2 % în UE.

reducerea la jumătate a numărului de elevi în clasele din „zonele de educație prioritară” a avut un impact pozitiv asupra rezultatelor educaționale ale elevilor, 70 % dintre elevii defavorizați frecventează școli situate în afara zonelor prioritare, prin urmare nu sunt eligibili pentru sprijin. Alocarea de resurse suplimentare într-un mod mai treptat și promovarea colaborării între școlile defavorizate și actorii locali ar putea fi benefice pentru a răspunde nevoilor elevilor cu performanțe slabe sau defavorizați. În 2023, Ministerul Educației a luat măsuri pentru a încuraja o mai mare mixitate socială în școlile publice și private și a introdus o oră săptămânală de predare diferențiată pentru limba franceză și matematică pentru toți elevii. Cu toate acestea, schimbările frecvente de politici au făcut ca timpul să fie insuficient pentru punerea în aplicare și evaluarea acestora și au condus la o implicare redusă a comunității didactice. O mai bună utilizare a datelor și evaluărilor existente, o mai bună colaborare cu comunitatea educațională și respectarea autonomiei pedagogice a școlilor și a cadrelor didactice ar putea contribui la elaborarea unei strategii mai eficace privind competențele de bază.

(37) Deși salariile cadrelor didactice au crescut în 2023 și este prea devreme pentru a evalua impactul acestei măsuri, persistă preocupări cu privire la atractivitatea profesiei, iar deficitul de cadre didactice afectează rezultatele educaționale. Din ce în ce mai puțini candidați susțin concursurile de angajare prin examen în raport cu numărul de posturi vacante, ceea ce face ca aceste concursuri să fie mai puțin selective, în special la matematică și pentru cadrele didactice din învățământul primar din unele academii ([47]). Scăderea atractivității profesiei se poate explica prin mai mulți factori. În 2022, 63 % dintre studenții din învățământul postliceal au menționat condițiile de muncă, inclusiv dimensiunea claselor (printre cele mai mari din UE), volumul de muncă, normele privind mobilitatea și salariul ca motive pentru a nu dori să devină profesori ([48]). În plus, utilizarea din ce în ce mai frecventă a personalului temporar, mai puțin calificat, cu mai puțină experiență și care are un acces mai redus la formare decât cadrele didactice titulare ar putea afecta calitatea predării. S-au luat măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de predare, inclusiv consolidarea formării pentru limba franceză și matematică destinată cadrelor didactice din învățământul primar. Cu toate acestea, există posibilitatea de a extinde în continuare aceste măsuri, în special prin reducerea dimensiunii claselor ținând seama de scăderea numărului de copii, printr-o mai bună aliniere a formării inițiale și continue la nevoile în schimbare ale tuturor elevilor ([49]) și prin acordarea unei mai mari autonomii cadrelor didactice și școlilor ([50]). În special, Curtea de Conturi avertizează că, în practică, directorii școlilor au posibilități limitate de a-și adapta instituția la nevoile elevilor și la circumstanțele locale ([51]). Consultarea cadrelor didactice și a comunității didactice în general cu privire la planurile actuale de reformare a educației inițiale ar putea, de asemenea, să sporească implicarea și atractivitatea.

(38) În Franța, copiii se confruntă cu un risc mai mare de sărăcie și excluziune socială în comparație cu restul populației (26,2 % față de 19 % în 2024) și cu alte țări din UE (26,2 % față de 24,2 % în 2024). De asemenea, riscul de sărăcie și de excluziune socială în rândul copiilor a crescut semnificativ în ultimii ani ([52]), în pofida reducerii tendinței în 2023 și 2024, iar ponderea copiilor francezi care trăiesc în gospodării fără persoane ocupate a ajuns la 9 % în 2024, una dintre cele mai ridicate rate din UE. Familiile monoparentale, conduse adesea de mame singure, se confruntă cu provocări semnificative și specifice în găsirea unui loc de muncă ([53]), iar dintre cele care lucrează, una din cinci persoane era expusă riscului de sărăcie în 2024. Unul dintre principalele obstacole cu care se confruntă acestea este accesul la educația și îngrijirea timpurie. Franța înregistrează unul dintre cele mai mari decalaje din UE în ceea ce privește accesul la serviciile de îngrijire a copiilor între copiii favorizați și cei defavorizați (41,6 puncte procentuale față de 15,8 puncte procentuale). În 2024, 72,6 % dintre copiii (0-3 ani) care locuiau în gospodării expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială nu au beneficiat de servicii formale de îngrijire a copiilor. Deși ponderea generală a copiilor care au acces la serviciile de îngrijire a copiilor este relativ ridicată în Franța, disponibilitatea și costurile diferă foarte mult de la un teritoriu francez la altul ([54]). În plus, familiile care lucrează cu program de lucru atipic sau care sunt șomere întâmpină dificultăți în a găsi servicii adecvate de îngrijire a copiilor ([55]), ceea ce le îngreunează căutarea unui loc de muncă și eforturile de formare. Abordarea obstacolelor specifice din calea muncii și îmbunătățirea accesului la educația și îngrijirea timpurie a copiilor ar ajuta părinții să beneficieze de formare, permițând oportunități de angajare mai bune, și ar îmbunătăți rezultatele educaționale ale copiilor pe termen scurt și lung, cu un impact mai puternic asupra copiilor defavorizați ([56]).

([47]) France Stratégie, 2024, Working in Public Service: The Challenge of Attractiveness.
([48]) Cour de Comptes, Devenir enseignant: la formation initiale et le recrutement des enseignants des premier et second degrés, Rapport public thématique, 2023.
([49]) Education: comment mieux orienter la dépense publique, Conseil d'analyse économique, 2025, disponibil la: Éducation: comment mieux orienter la dépense publique.
([50]) Lastra-Anadón, C. și S. Mukherjee (2019), *Cross-country evidence on the impact of decentralisation and school autonomy on educational performance*, OECD Working Papers on Fiscal Federalism, No. 26, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en.
([51]) Cour des comptes, *Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement*, Rapport public thématique, 2023.
([52]) În Franța metropolitană (pentru care avem serii de timp comparabile), ponderea copiilor expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială a crescut de la 24,1 % în 2019 la 25,7 % în 2023.
([53]) Sénat (2024). *Familles monoparentales: pour un changement des représentations sociétales*.
([54]) CNAF-ONAPE, *L'accueil des jeunes enfants* – Édition 2024.
([55]) Cour des Comptes, *La politique d'accueil du jeune enfant*, decembrie 2024.
([56]) OCDE (2025), *Reducing Inequalities by Investing in Early Childhood Education and Care*, Starting Strong, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/b78f8b25-en.

(39) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2025 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2025 privind politica economică a zonei euro. În cazul Franței, recomandările 2, 3, 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a primei recomandări pentru zona euro privind competitivitatea, în timp ce recomandările 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a doua recomandări pentru zona euro privind reziliența, iar recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a celei de a treia recomandări pentru zona euro privind stabilitatea macroeconomică și financiară prevăzută în recomandarea din 2025,

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, Franța să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare, securitate și gradul de pregătire, asigurând totodată sustenabilitatea datoriei, în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să respecte ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, în vederea încetării situației de deficit excesiv. Să pună în aplicare setul de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare, în conformitate cu recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025.

2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să asigure implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ, FSE +), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, pentru a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să simplifice în continuare reglementarea, să reducă sarcina administrativă și restricțiile legale impuse întreprinderilor, în special în sectorul serviciilor. Să consolideze intensitatea cercetării și dezvoltării în întreprinderi printr-o mai bună direcționare a schemelor de sprijin public care stimulează cercetarea și dezvoltarea și promovează diseminarea inovării și prin eficientizarea ecosistemului care sprijină colaborarea dintre mediul academic și întreprinderi. Să îmbunătățească digitalizării IMM-urilor, inclusiv prin îmbunătățirea eficacității măsurilor de sprijin public existente dedicate acestui obiectiv.

4. Să accelereze reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin eliminarea obstacolelor și oferirea de stimulente pentru creșterea cererii și a ofertei de moduri de transport și vehicule cu emisii scăzute, prin intensificarea eficienței energetice și reducerea dependenței de combustibilii fosili în clădiri prin stimularea renovărilor aprofundate. Să accelereze implementarea proiectelor privind energia din surse regenerabile, inclusiv prin raționalizarea în continuare a procedurilor de autorizare și prin finalizarea înființării „zonelor pretabile accelerării proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile”. Să promoveze flexibilitatea cererii și tehnologiile de stocare și să asigure investiții suficiente în capacitatea rețelei de energie electrică, inclusiv în interconectările transfrontaliere.

5. Să abordeze în continuare deficitul de competențe prin sprijinirea accesului la formare pentru persoanele cu un nivel scăzut de calificare și pentru persoanele vârstnice și prin îmbunătățirea relevanței ofertei de formare pentru piața muncii. Să îmbunătățească rezultatele educaționale și să reducă inegalitățile din domeniul educației, inclusiv prin asigurarea faptului că toți elevii defavorizați beneficiază de un sprijin educațional îmbunătățit. Să consolideze profesia de cadru didactic, inclusiv prin îmbunătățirea condițiilor de muncă și a formării inițiale și continue a cadrelor didactice. Să prevină și să reducă sărăcia în rândul copiilor, prin eliminarea obstacolelor care împiedică integrarea părinților pe piața muncii și accesul la educație și îngrijire timpurie de calitate pentru gospodăriile cele mai defavorizate.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

S. LOSE